

Nõgestõbi ehk urtikaaria

Patsiendi infomaterjal

Infoleht annab ülevaate nõgestõve olemusest ja ravi võimalustest.

Nõgestõbi on üks sagedasemaid nahahaigusi. Mingil eluperioodil võib seda esineda umbes viiendikul rahvastikust. Nõgestõbi avaldub helepunaste kupladena, mis tavaliselt ilmuvad väga kiiresti. Enamasti lööve sügeleb. Kuplade suurus võib olla mõnest millimeetrist mitmekümne sentimeetrini ning neid võib olla ühest mitmesajani. Kublad püsivad samas kohas kõige rohkem ühe ööpäeva, enamasti mõne tunni. Seejärel kublad kaovad, kuid samal ajal võib mujale uusi lööbeid tekkida.

Pooltel nõgestõve põdevatest inimestest võib tekkida **angioödeem**. Siis on tursest haaratud ka naha sügavamad kihid ja naha aluskude. Turse tekib väga järsku ja esineb sagedamini huultel, silmalaugudel ja suguelunditel. Harvem võib tekkida keele- ja kõriturse. Turse püsib 24 kuni 72 tundi. Eluohtlik võib olla seede- ja hingamissüsteemi haaratusega angioödeem.

Nõgestõbe saab olenevalt kestusest jagada ägedaks ja krooniliseks.

Enamasti on nõgestõbi ägeda kuluga ja kestab mõnest päevast paari nädalani. **Nõgestõve nimetatakse ägedaks, kui see kestab alla 6 nädala.** Ägeda nõgestõve põhjused võivad olla järgmised:

- **Infektsioonid** - viirusinfektsioonid on nõgestõve põhjuseks üle 80%-l ägeda nõgestõve juhtudest lastel. Tavaliselt püsib nõgestõbi nädala või paar, siis taandub.
- **Ravimid** - nõgestõbe võivad tekitada paljud ravimigrupid, näiteks antibiootikumid ja mittesteroidsed põletikuvastased ravimid (aspiriin, ibuprofeen, naprokseen jt).
- **Putukate hammustused** - teatud putukate (mesilased, herilased, sipelgad) hammustused võivad tekitada nõgestõbe hammustuse piirkonnas. Kui pärast putuka hammustust tekib nõgestõbi üle kogu keha, peab kiiresti pöörduma arstile.
- **Toiduallergeenid** - toidu põhjustatud allergia tekib tavaliselt umbes 30 minutit pärast antud toidu söömist. Lastel on sagedasemad toiduallergeenid piim, muna, pähklid, kala ja nisu. Täiskasvanutel põhjustavad toiduallergiat tavaliselt kalad ja teised mereannid ning pähklid.
- **Füüsikalised tegurid** - nõgeslöövet võivad põhjustada teatud füüsikalised tegurid, näiteks kuum, külm, vesi või päike.

Krooniline nõgestõbi võib esineda iga päev või peaaegu iga päev ja lööve püsib kauem kui 6 nädalat, vahel aastaid.

Krooniline nõgestõbi:

- ei ole nakkav
- ei ole eluohtlik
- ei ole eluaegne - umbes pooltel kroonilist nõgestõbe põdevatest inimestest mööduvad nähud aasta jooksul
- ei ole tavaliselt põhjustatud allergiast

Nõgestõve ravi

- **Allergeeni vältimine** - nõgestõve ravis on peamine löövet vallandava teguri vältimine.
- **Antihistamiinsed ravimid** - antihistamiinsete ravimite kasutamisel väheneb sügelus ja kublad taanduvad. Sageli piisab ühest tabletist päevas, kuid mõnikord on vaja suuremaid annuseid. Kroonilise nõgestõve korral võib olla vajalik pikaajaline regulaarne ravi. Parima ravitulemuse saavutamiseks järgi täpselt raviarsti antud juhiseid.
- **Suukaudsed hormoontabletid** - suukaudsed hormoonid (glükokortikosteroidid, nt prednisoloon) võivad aidata raskete ägedate nõgestõve juhtude puhul, kui ainult antihistamiinsed ravimid ei aita. Hormoontablette tuleb tarvitada täpselt raviarsti juhiste järgi.

Küsimuste korral ja lisateabe saamiseks pöördu palun oma raviarsti või -õe poole.

ITK659

Käesoleva infomaterjali on
kooskõlastanud sisekliinik
01.01.2020.